жовтень 2002
October 2002

ПРОМІНЬ

Promin

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

ПРОМІНЬ

РІК XXXXII ЖОВТЕНЬ Ч. 9
видає
СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Виходить раз у місяць,
Головний Редактор - Орися Сушко
Редактор - Оксана Сушко
Редакційна Колегія:
Соня Бейзик
Добр. Катерина Бублик
Галя Липка
Галина Мельник-Марко
Референт Променя - Галя Щербльок
Річна передплата в Канаді - $20.00
Передплата до інших країн - US $25.00
Одне число - $3.00

Редакція застерігає собі право скорочувати та поправляти надіслані матеріяли

PROMIN
Box 57268
Jackson Station
Hamilton, Ontario, Canada
L8P 4X1
Fax: 905-524-5362
e-mail -promin@primus.ca

PROMIN

published monthly by
UKRAINIAN WOMEN'S
ASSOCIATION OF CANADA
VOL. XXXXII OCTOBER No. 9

Editor-in-Chief - Orysia Sushko
Telephone 905-572-9626
Editor - Oksana Sushko
Editorial Committee:
Sonja Bejzyk
Dobr. Kateryna Bublyk
Halia Lypka
Halyna Melnyk-Marko
Promin Convener - Helen Scherbluk
Telephone 416-233-0724
Administrator - Oksana Sushko
Telephone 519-659-3480

Subscription in Canada - $20.00
Other Countries - US $25.00
Single copy - $3.00

The editors reserve the right to edit submitted materials
Publication Mail
Registration No. 1925
International Standard Serial number
ISSN 038021-40

Формат - Оксана Сушко
Layout - Oksana Sushko

ЗМІСТ
CONTENTS

1 Редакційна ..... Editorial
2 Книжки ..... Books
8 Місяць історії жінки ..... Women's History Month
13 Духовість ..... Spirituality
16 Український Музей Канади СУК ..... Ukrainian Museum of Canada UWAC
18 Нашим Дітям ..... For our Children
20 Життя і культура ..... Life and Culture
21 Вісті з централі ..... News from the National Office
23 Громадська Хроніка ..... Community Events
28 Привітання ..... Greetings
29 Квіти незабутнім ..... In Memoriam
32 Куховарські Приписи ..... Recipes
33 Пресовий Фонд ..... Press Fund

We acknowledge the financial support of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs, PAP Registration No. 09580

Cover:

"melody of autumn leaves"

Союзу Українок Канади / Ukrainian Women's Association of Canada

National Office:
9 St. John's Avenue
Winnipeg MB R2W 1G8
Telephone: 204-957-7630
Fax: 204-582-5241

Editorial
Редакційна

Слава Ісусу Христу!

Місяць жовтень традиційно прийнятий як місяць книжки, чи друкованого слова. Наукове дослідження про шлях друкованого слова від самих початків виявляє дуже багато цікавих інформацій. В кожній країні розвиток друкованого слова йде в парі із розвитком культури, з економікою, з політикою і державотворенням. Кожний нарід пишаєтья своїми письменниками, які своїм словом уміли розбуджувати суспільство до патріотизму. Україна мала чи мало таких героїв слова, які на протязі довгих років бурхливої історії вкладали всі свої зусулля і здібності для свого народу.

Іван Котляревський перший почав писати українською мовою, тому і Тарас Шевченко віддав йому пошану такими словами:

„Будеш батьку панувати
поки живуть люди,
поки сонце з неба сяє,
тебе не забудуть".

І тому кожного року традиційно відзначуємо Свято Книжли, щоб звернути особливу увагу на твори наших давніших і сучасних письменників та підкреслити важливість друкованого слова.

Помимо того, що ми сьогодні користаємося різними електронічними способами передання інформацій, важливим є, щоб в парі з тим наше друковане слово дальше розвивалося і займало своє належне місце серед нашого суспільства.

Бажаю всім усього найкращого!

Орися Сушко

Recently, a Protestant colleague of mine uttered the strangest thing. We were giving an early morning presentation about the street mission for which we work, at a Catholic Secondary School. As we were driving back to work afterward, my colleague said, "Did you find it an odd experience to be the only two Protestants among 500 some odd Catholics this morning?". Of course, I immediately corrected him, reminding him that I am not Protestant. He said, "Well, you're Orthodox, aren't you?". I replied, "Yes, but Orthodoxy is actually 'pre-Catholic'". He confused me even more when he retorted, "Well, same thing!".

I am consistently amazed at the number of well-educated individuals who believe that Orthodoxy is a strange and mysterious denomination, practised by certain ethnic groups who, when settling in North American, created a religion that would recapture their beloved homeland and European roots. These misinformed individuals are certainly right on at least one count: Orthodoxy is mysterious! Its Liturgy centres around the Holy Mystery of Communion, the acceptance of the body and blood of Christ. Also mysterious to some is our wholistic approach to the divine -- we kiss icons, we cross ourselves repeatedly, we chant our prayers, we burn incense in our churches, we honour our beloved saints, we fast. These ancient traditions, handed down from Apostolic generations, seem far too 'mystical' to most modern Protestants that I have met.

While this erroneous impression of the beauty of Orthodoxy may continue among some of our Protestant brothers and sisters, it is a wondrous thing that Christ still links us all. In this world of inter-denominationalism, non-denominationalism, and a strained moral code, the fact that we can still share Christ with believers of other faiths is a blessing. Many feel that 'denominationalism' divides people, separating us from one another. In actual fact, if we all adhere to the same path, that of cultivating the virtues of our Lord and Saviour Jesus Christ, sharing the message of His love and grace with whomever we encounter, we can never be divided. Let's focus on our unity, and fill each day with the presence of God.

Орися

Книжка

Коли беремо книжку до рук, здається -- мертва це річ. Але розгортаючи її сторінки, ми знаходимо там життя, нераз більше ніж в інколи напів мертвецькій дійсності.

Адже ж, само життя -- сліпе. Воно не думає, не плянує, воно пливе перед себе і -- просто живе. Щойно з хвилиною, коли запліднює його думка, коли за дороговказ стане йому мисль. тоді народжується культура і від тоді зачинається людський поступ.

Український письменник Улас Самчук висловився гарно, що як збірником світла електрики є лямпа, так книжка є збірником світла мислі.

Бо не вистачало народитися мислі. Її вартість показала себе повністю аж тоді, коли можна її було передавати другим. Тоді постала мова. Нею говорили живі до живих, нею передавалися мислі теперішности для сучасности. Передавалися й зберігалися в пам'яті живучих. Але пам'ять має свої границі і свої обмежені можливості. Коли люди навчилися збирати досвід минулих поколінь для потреб майбутнього, тоді постало письмо, а вслід за ним і -- книга.

Байдуже, на якому матеріялі писалася вона: чи на глиняних табличках, опісля випалюваних у цеголки, чи плетеними вузликами на мотузках, як у давній культурі американських тубильців, чи на папірусі як у єгиптян, чи на шкірі-пергаменті як у старій Європі. Вона була висловом потреби врятувати від забуття досвід людини, помогти їй побороти віддаль у просторі, передаючи людські думки в далекі сторони, і віддаль у часі, зберігаючи мислі й слова померших на довгі століття, а то й тисячоліття.

Через те книга здавен-давна оточена була пошаною. Ремесло переписування книг уважалося одним з найбільшь почесних. Переписчик ставиться до свого діла з замилуванням і з любов'ю, артистично розмальовуючи літери, прикрашуючи книгу візерунками й малюнками.

Але через те книга була дорога й доступна тільки для багатих людей і вибранців суспільности.

Щойно з винаходом паперу, який найперше вживали в Китаю, а потім перенесли до Европи, і пізніше друкарської штуки, якої винахідником був німець Йоган Ґутенберг, книга умасовилася і сьогодні друковане слово, чи то в формі пресу чи книжки, залічується до найбільш необхідних потреб новітньої людини. Просто не можна уявити собі життя культурного без книжок.

Книга стає інструментом поширення освіти. Мільйони дітей у школах навчаються з неї та приготовляються до пізнішого життя. Вона стає двигуном людського поступу і насущною потребою людей і народів. Але заразом її здатність трапляти до людських душ робить її зброєю, що в своїх наслідках нераз більше успішна від найбільш небезпечних смертоносних винаходів.

Але, як кожна зброя, вона, обосічна -- вона скріпляє нас і розкладає противника, та легко може обернутися проти кожного, хто невідповідно нею користується. Наша письменниця, Олена Теліга, дуже влучно підмітила це: „Книжка -- духова зброя -- сміливо стає побіч зброї військової. Але кидаючи це гасло, називаючи книжку духовою зброєю, мусимо пам'ятати, що з нею, як і з правдивою зброєю, треба поводитися обережно. В непевних, недосвідчених руках вона може скалічити, або й знищити не ворога, тільки її власника".

В Україні зацікавлення до книжок появляється дуже рано, а поширюється від часу прийняття Христової Віри. Плекається воно

Important Message for Permanent Residents

Canada's Permanent Resident Card

What You Should Know

- **A New Permanent Resident Card:** A more secure and durable proof of residency card for permanent residents (landed immigrants) living in Canada is one feature of Canada's new *Immigration and Refugee Protection Act*. This tamper-resistant card replaces the paper document (IMM 1000) for travel purposes.
- **Who will need the new Permanent Resident Card:** "Permanent residents" are people who have applied and been accepted to live in Canada. Permanent residents travelling outside of Canada as of December 31, 2003 will need this card to re-enter Canada. Canadian citizens do not need a Permanent Resident Card, and will not be issued this Card.
- **Becoming Canadian:** Permanent residents who can become Canadian citizens are encouraged to apply for their citizenship.
- **When To Apply For Your Permanent Resident Card:** Applications are now available. They will be processed based on the year you became a permanent resident of Canada. Check the chart below to see in which month you should apply. For example, if your year of landing as a permanent resident was 1998, you should submit your application in May 2003. There is no need to apply earlier.

For information or application kits:
1 800 255-4541
TTY / TDD: 1 888 576-8502
www.cic.gc.ca

Canada

YEAR OF LANDING	WHEN TO SUBMIT YOUR APPLICATION
2002	October 15 to November 30, 2002
2001	December to February 2003
2000	March & April 2003
1996 - 1999	May 2003
1992 - 1995	June 2003
1988 - 1991	July 2003
1980 - 1987	August 2003
1973 - 1979	September 2003
Before 1973	ANYTIME after October 2002

головно в церковних колах і на княжих дворах. В підземеллях манастиря Печерська Лавра в Ки єві переписуються книги, там писалася перша Історія України „Київський Літопис" або т. зв. Повість Временних Літ літописця Нестора. Книги розповсюднювалися широко і тим славилася Україна серед своїх сусідів.

Доволі швидко знайшла в Україні пристосування теж друкарська штука. Закладаються друкарні при Братствах, у Львові, Острозі й Києві. Велика й славна друкарня була при Київській Академії, що її оснував Митрополит Петро Могила. З тих осередків розходилося світло науки по всьому південному й східньому слов'янському світі. Чужоземні подорожники тих часів не могли начудуватися освіченості українського народу: по селах скрізь школи з книжками, скрізь уміли писати й читати, навіть жінки, що в тих часах у світі було рідкістю.

Це замилування до книг в українському народі сильно проявилося і в часі національного відродження в минулому столітті. Московський окупант надаремно силувався здавити його, видаючи в 1876 році заборону друкувати книжки й часописи українською мовою. Українське слово було виразом вільного українського духа, що його ніхто й ніколи не зможе закувати в кайдани. Тому, коли відродилася Українська Держава в 1917 році, з небувалою буйністю розвинувся в Україні книжковий рух.

Але це не тільки в нас. Висококультурні народи не менше шанують книжку. Вони видають на неї мільйони, будують для неї величаві палати-книгозбірні, наче які святині, а й по своїх домах визначують для неї окремі кімнати або бодай якусь частину кімнати і там приміщують добірні книжки на прикрашених полицях чи призначених для того шафах.

Жовтень -- місяць української преси й книжки пригадує, щоб ми її не занедбували. Цей місяць якраз призначений на це, щоб ми купували нашу рідну, українську книжку. Повинні це робити матері для своїх дітей, членки організацій для своїх бібліотек і домашні господині для своїх хат. Не тільки для розваги й приємности в надходячих, довгих зимових вечорах, але з найконечнішої потреби, пам'ятаючи, що дім, в якому нема книжки, подібний до людини, в якій нема душі.

Канадійський Фармер, 10. X. 1955.
(Жінка - вчора й сьогодні, Ірена Книш)

Books...

The assembled souls of all men held wise, imprisoned until some one takes them down from a shelf and reads them.

(Samuel Butler the Younger, *Note-Books)*

Books are the blessed chloroform of the mind.

(Robert Chambers, *What English Literature Gives Us)*

Of all the inanimate objects, of all men's creations, books are the nearest to us, for they contain our very thoughts, our ambitions, our indignations, our illusions, our fidelity to truth, and our persistent leaning toward error. But most of all they resemble us in their precarious hold on life.

(Joseph Conrad, *Notes on Life and Letters)*

The virtue of books is to be readable.

(Emerson, *Society and Solitude: Eloquence)*

Books are the treasured wealth of the world, the fit inheritance of generations and nations.

(Thoreau, *Walden: Reading)*

The good book is always a book of travel; it is about a life's journey.

(H. M. Tomlinson, *Out of Soundings)*

Books are the legacies that a great genius leaves to mankind, which are delivered down from generation to generation, as presents to the posterity of those who are yet unborn.

(Addison, *The Spectator)*

That is a good book which is opened with expectation and closed with profit.

(Amos Bronson Alcott, *Table Talk)*

The test of a first-rate work, and a test of your sincerity in calling it a first-rate work, is that you finish it.

(Arnold Bennett, *Things That Have Interested Me)*

Books, the children of the brain.

(Swift, *The Tale of a Tub)*

Books are ships which pass through the vast seas of time.

(Bacon, *Advancement of Learning)*

Books are the compasses and telescopes and sextants and charts which other men have prepared to help us navigate the dangerous seas of human life.

(Jesse Lee Bennett, *Books as Guides)*

All the glory of the world would be buried in oblivion, unless God had provided mortals with the remedy of books.

(Richard de Bury, *Philobiblon)*

Quotations submitted by dobr. Tania Hladio Hamilton ON

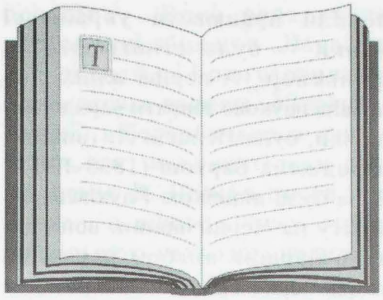

Книга - неоцінейний скарб для кожної людини

Добра книжка це дороговказ кожної людини, що лише потрібне людині до життя, все можна знайти у книжці, ще ніхто не здобув освіти без книжки, бо книжка вчить нас усього як жити на світі, як любити своїх батьків і рідний край, як шанувати старших людей і своїх ближніх, як пізнати правдивого Бога і як молитися до Нього.

Велика буває користь з книжкої науки, книги -- це ріки, що зрошують землю, це є джерела мудрости -- в них є незбагнена глибина, ними потішаємося в хвилини смутку, книга є наш добрий приятель і учитель.

Вже стародавні народи тисячі літ перед народженням Христа, робили різні записи та мали для цього свої, властиві їм знаки, Вавилонці і асирійці записували їх на черепицях, індуси на пальмових листях, єгиптяни, греки та римляни -- на пергаменті, і тоді вже зв'язували їх у книжки. На Україну рукописні книжки прийшли разом з Християнством. Літописець згадує, що вже Володимир Великий, брав діти у визначних людей і давав їм книжну науку. Також і князь Ярослав Мудрий, читав сам і дуже дбав про переписування і поширення книжок.

Наш український народ з найдавніших часів поруч з іншими культурними народами світу, дбав про розвиток, в першій мірі своєї духовної культури. Український народ -- це один з тих щасливих народів -- яких Господь обдарив тугою за красою, поезією і світлом, Туга ця була і є стимулом до творчости безліч прегарних казок, переказів, легенд і пісень -- і ці великі скарби роблять нас багатшими за неодин народ із високим рівнем цивілізації.

Вони допомогли нам пережити історичне лихоліття, неволю і гніт вижити і вдержатися, і навіть рости в мороз і в стужу на пустині й на каменіі і тягтися до сонця як чудесна квітка, У нашому столітті винаходу атомної енергії та нечуваного розвитку матеріяльного добробуту ширших мас, грозить занепад духовної культури, виразом якої є книжка. Хай цей символ духовної культури -- книжка -- стоїть серед нас українців і далі так високо, як стояв цей символ серед нашого народу на протязі довголітньої тяжкої історичної боротьби -- за княжої доби -- за гетьмана Івана Мазепи та за новітньої історії боротьби за українську державу.

Розкриймо широко двері наших хат та помешкань перед книгою, і знайдім у нашій хаті попри радіо та телевізію відповідне місце -- для поличок на книжки. Поставмо символ духовної культури -- нашу книжку -- на почесне місце в нашій хаті.

Книга -- міст у світ знань. Прочитав добру книгу -- зустрівся із другом. Хороша книжка яскравіше від зірки сяє -- у книжці шукай не букви, а думки. Золото добувається з землі, а знання з книжок.

Марія Нечай
Гамільтон, Онтаріо

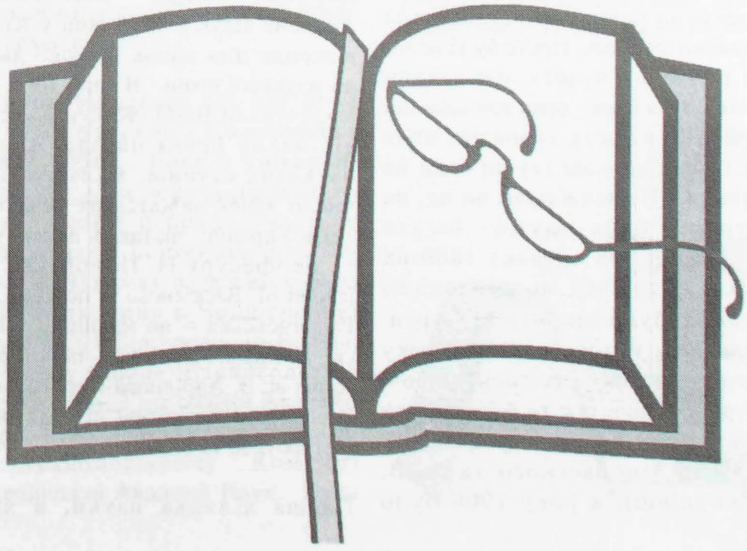

Жінки в науці

Офіційний шлях до науки відкрився для української жінки значно пізніш, коли вона вже мала видатних представниць на полі літератури. До кінця 1870-их років українська жінка могла здобувати високу освіту тільки за кордоном, або на Вищих Жіночих Курсах Петербурга та Москви. Там, зокрема на „Бестужевських" Курсах в Петербурзі, завжди було багато українок.

Року 1878 було засновано Вищі Жіночі Курси в Києві та Харкові. На них виклади вели переважно університетські професори, і програма навчання відповідала університетській. Проте була велика різниця в правах, що давали вони слухачкам: прав викладання в вищих клясах гімназій, прав діставати наукові ступні вони не давали. Не зважаючи на це, на Курсах було дуже багато слухачок. На початку 1880-их років, у зв'язку зо зміцненням реакції, було закрито ці Курси. Тільки після революції 1905 року почали засновувати знову жіночі Курси. Спочатку то були Курси приватні (у Києві -- проф. М. В. Довнар-Запольського та А. В. Жекуліної), а року 1906 було відкрито Державні Вищі Жіночі Курси у Києві, Харкові, Одесі. Одночасно був дозволений вступ жінкам до університетів, Комерційних Інститутів, Політехнічних Інститутів. Для жінок було засновано окремі Медичні Інститути. Таким чином, після 1905 року для української жінки було відкрито шлях до вищої освіти.

Одночасно в високих школах з'являються перші піонерки-жінки викладачі. Першою з'явилася на Бестужевських Курсах в Петербурзі Олександра Яківна Єфименко, що читала курс історії України. Року 1910 її було обрано на професора цих Курсів. Одночасно з'явилися жінки в високих школах Києва: у Фребелівському Інституті читала курс педагогіки Софія Федорівна Русова, а на Вищих Жіночих Курсах А. Жекуліної -- курс географії Софія Миколівна Щербина. Пізніше її було обрано на професора Новоросійського університету в Одесі.

Багато українських жінок брало участь в наукових товариствах: Нестора Літописця у Києві, Історично-Філологічному в Харкові, тощо. Заснування Академії Наук в 1918 році у Києві відкрило для жінок широко двері до наукової праці. В міру того, як закінчували Вищі Жіночі Курси і діставали права на одержання наукових ступнів, збільшується число жінок на катедрах університетів України: дістають доцентуру та професуру Н. Полонська по історії М. Васюхнова -- по хемії, В. Радзимовська -- по медицині у Києві, Н. Мірза-Авакіянс -- по історії в Харкові, В. Адріянова-Перетц та С. Щеглова -- по історії літератури у Петербурзі, та інші.

Перша ділянка науки, в якій почали працювати українські жінки -- була етнографія та фольклор. А перша жінка, що почала науково збирати народні вишивки, була Пелагія Литвинова, народжена Бартош (1833-1904). Вона була дідичкою Глухівського повіту на Чернігівщині; вона видала перший альбом народних узорів Чернігівщини.

Наприкінці XIX ст. працювала в галузі етнографії М. Грінченкова.

Велике значення мають етнографічні досліди Ольги Петрівни Косач („Олени Пчілки"). Вони забезпечили їй наукове ім'я та звання члена-кореспондента Української Академії Наук.

В кінці XIX ст. в Буковині на етнографічному і фольклорному полі працювала Євгенія Ярошинська, донька вчителя. Вона не мала можливости дістати регулярну освіту, але з молодих років цікавилася народними піснями. Збірку її було надіслано до Географічного Товариства в Петербурзі і вона дістала за свою працю срібну медалю, а збірник видано.

Видатним етнографом була донька М. С. Грушевського, Катерина (1900-1960). Вона дістала добру освіту в ділянці етнології та соціології в Женеві. Їй було 22 роки, коли Віденський Український Соціологічний Інститут видрукував її перші праці. Після повернення родини Грушевських до Києва, Катерина Михайлівна стала науковою співробітницею та керівницею комісій української пісенности, відділу примітивної культури народної творчости. Там виявила вона велику працездатність та талант. У виданнях цих установ, що їх вона редагувала, друкувалося багато її

розвідок. Вона редагувала періодичні збірники „Первісне громадянство" і підготовила до друку велике видання „Українські Думи". Передбачалося шість томів, але вийшло тільки два. Академік В. Перетц писав, що поява першого тому була найбільшою науковою подією за останні десять років.

Після смерти М. С. Грушевського, Інститут історії української літератури доручив Катерині Михайлівній підготовити до друку незакінчений Грушевським том історії української літератури, що вона й виконала. Року 1937 її було заарештовано і заслано. Дальша доля її невідома.

В установах етнографії Української Академії Наук працювало кілька жінок-етнографів. Це були: Ніна Заглада (заслана року 1937), Лідія Шульгіна (теж заслана), Людмила Шевченко - родина Тараса Шевченка, Марія Жуковська (заслана 1934 р.). Треба згадати також жінок, що практично працювали в галузі етнографії, як інструктори та консультанти народного мистецтва в земстві Полтавської губернії, переважно в Миргородському повіті. Це Костецька та Віра Вікторівна Болсунова. Вони своїми знаннями допомагали селянам та селянкам, творцям чудових пам'яток народного мистецтва. Скромна інструкторка вишивальних майстерень Полтавського земства Лідія Ненадкевич була видатним знавцем народного мистецтва. Вона мала колекцію неперевершених взірців вишивок, яку придбала у неї Любов Луцька 1943 р. Через її руки як інструкора вишивальних майстерень проходили тисячі взірців.

Археологія України мала видатного діяча в особі Катерини Миколівни Мельник-Антонович (1859-1942). Вона була ученицею, а потім другою жінкою В. Б. Антоновича. З ним переводила вона багато розкопин, а під час його хвороби та після смерти сама досліджувала Волинь, Поділля, Слобожанщину; особливо досліджувала вона неоліт та мегалітичні пам'ятки. Вона була

Софія Русова

членом багатьох наукових товариств: ім. нестора Літописця, Українського Науково Т-ва, НТШ. Їй належить декілька цінних праць по археології.

Значно молодша від неї була Валерія Євгенівна Козоловська (1888-1956). Вона з університетської лави почала цікавитись археологією й брала участь в розкопинах у Білгородці, біля Києва. З 1912 року вона вже робила сама розкопини в Чернігівщині (Буремка), в Білгородці, на Волині, в маєтку барона Штейнгеля. Із заснуванням Української Академії Наук, В. Козловська почала працю в Археологічному Комітеті Української Академії Наук. Була редактором його видань, багато працюючи, переважно в ділянці трипільської культури та первісних слов'янських поселень. Року 1937, під час „чистки" Академії, її було звільнено, як „націоналістку", і лише в 1939 році вона могла повернутися до наукової праці, як наукова співробітниця Інституту Археології. Року 1943 вона виїхала до Німеччини, разом з музеєм археології, а року 1945, коли засновано на еміграції Українську Вільну Академію Наук, В. Козловська була обрана на дійсного її члена. Року 1950 переїхала до США, і там у 1956 році померла. Вона залишила кілька цінних праць з археології, але багато матеріялів не встигла опрацювати.

Доля В. Козловської типова для українських науковців під совєтами: талановита дослідниця, вона протягом 9-ти років була позбавлена можливости працювати за своїм фахом і мусіла заробляти на життя працею касієрки в крамниці.

Продовження в наступному числі журналу.

Джерело: ВИДАТНІ ЖІНКИ УКРАЇНИ. Накладом Союзу Українок Канади, 1969
Автор: Наталія Полонська-Василенко

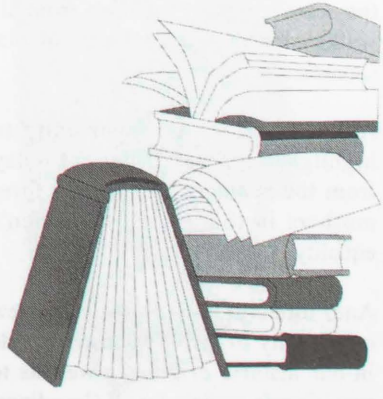

Women's History Month

What is Women's History Month?

October is Women's History Month.

Women's History Month represents an opportunity to highlight the past and present contributions of women to Canadian society and to recognize the achievements of women from all walks of life as a vital part of our Canadian heritage.

It also provides an opportunity to highlight how we all benefit today from the achievements of our foremothers in the quest for women's equality.

And, foremost, it represents an ideal opportunity to instill a sense of pride in our historic origins as well as to provide role models for all Canadians.

When and How Did Women's History Month Begin?

Women's achievements have often been overlooked in standard history books or remained little known outside academic circles. Determined to see women's historical participation rediscovered and celebrated, a group of women from Victoria, British Columbia, led by Lyn Gough, founded the Canadian Women's History Month Committee (CWHMC) in 1991. Their goal was to establish a national month devoted to honouring the contributions of women who helped form our nation. In April 1991, members of the Canadian Women's History Month Committee (CWHMC) wrote to the federal Minister Responsible for the Status of Women, requesting that October be designated Canadian Women's History Month (WHM).

The correspondents were keenly interested in creating greater awareness among Canadians concerning the contributions of women to Canadian society. They also expressed concern about the marginalization of women in history, and the need for more research and public information to bring the role of women into the mainstream of historical study and practice. They suggested that a greater appreciation of the past achievements of women would lead to a better understanding of the diverse roles women play in contemporary society.

Status of Women Canada (SWC) supported the CWHMC proposal and, on March 9, 1992, the Minister Responsible for the Status of Women announced the official designation of October as Women's History Month in Canada.

Every October since 1992, Canada celebrates Women's History Month, with the highlight being Persons Day, on October 18. The month of October has been selected as Women's History Month because of the historical significance of the Persons Case decision of 1929 which represents a landmark victory in the struggle of Canadian women for equality.

What is the Person's Case?

Although most Canadian women could vote in many provinces and in federal elections, women were not eligible for appointment to the Senate of Canada until 1929. Participation of women in public life was of concern to several women's groups who began pressuring the federal government to appoint a woman to the Senate in the late 1910s and early 1920s. Their repeated requests were unsuccessful.

In August 1927, Emily Murphy and

four other prominent Alberta women - Nellie McClung, Irene Parlby, Louise McKinney and Henrietta Muir Edwards - petitioned the Supreme Court of Canada for an interpretation of section 24 of the British North American (BNA) Act on the matter of appointments of females to the Senate of Canada. Nine months later, in April 1928, the Supreme Court of Canada ruled against the five women, nicknamed the "Famous Five", shattering their hopes that women could be called to the Senate of Canada.

Although dismayed and indignant, the Famous Five were more determined than ever to press on for the recognition of Canadian women as persons qualified for the Senate. They met again and resolved to take their case to the Judicial Committee of the Privy Council in England, which was, at that time, Canada's highest court of appeal.

On October 18, 1929, after four days of deliberations, the Privy Council overturned the decision of the Supreme Court of Canada and declared Canadian women to be qualified for appointment to the Senate. This historic decision created a new precedent for women in gaining access to sectors of society previously reserved only for men. One year later, Cairine Reay Wilson became the first woman to take her place in the Senate of Canada. The Famous Five achieved not only the right for women to serve in the Senate, but they paved the way for women to participate in other aspects of public life.

What is Person's Day?

Persons Day is on October 18 and commemorates the date the Persons Case was rendered in 1929. Actually, Persons Day is the highlight of Women's History Month. Each year, on or around Persons Day, the Governor

General's Awards (GGA) in Commemoration of the "Persons Case" are presented to 6 recipients (including 1 youth award) who have helped advance the cause of equality for girls and women in significant and substantial ways in their communities. The Governor General's Awards (GGA) in Commemoration of the "Persons Case" are administered by Status of Women Canada.

Theme

Since its inception, each year has had a specific theme. Often the theme for Women's History Month was chosen to coincide with the declaration of The United Nations. For example, the year 2001 was designated as the International Year of Volunteers, and thus the theme for Women's History Month for that year was "In Praise of Canadian Women Volunteers". The theme celebrated key accomplishments in Canadian history by women volunteers and also acknowledged outstanding volunteer women's organizations who influenced the evolution of Canadian society through volunteering. By highlighting the volunteer contributions of Canadian women the crucial value of volunteer work of women in this country was recognized, and hopefully will lead to a greater appreciation of women volunteers.

The year 2002 has been designated to "Women in Sport and Physical Activity". On October 3rd Canadian athletes and high school students joined the Honourable Jean Augustine, Secretary of State (Multiculturalism) (Status of Women) for the kick-off of Women's History Month at Saunders Secondary School in London, Ontario. The open forum featured noted female athletes. At the same time a similar event was held at Joseph-Francois-Perrault High Schook in Montreal.

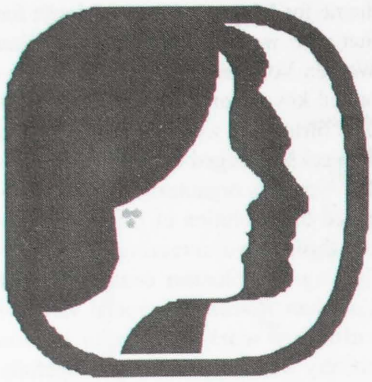

The following is a list of suggestions to help you organize an activity to commemorate Women's History Month.

In order to ensure the success of your event, make sure to choose an activity that suits your audience's interests and concerns. These activities can be adapted for the classroom or various community groups.

YOU COULD...

· Spread the word about Women's History Month. How? By sending an e-mail message to your colleagues and friends to announce the theme of Women's History Month and to suggest they visit Status of Women Canada's Women's History Month Web site. You could also put a special message on your fax cover sheet, your voice mail, your Web site, in your computer screensaver or in employees' pay envelopes.

· Review Status of Women Canada's Web site (http://www.swc-cfc.gc.ca/whm/).

· Ask your librarian to display books featuring autobiographies and biographies of Canadian women or books about women's accomplishments in history during the month of October.

· Write an article on Women's History Month and submit it for publication in your organization's newsletter, school paper or local newspaper.

· Work with your local newspaper to develop a series of articles about historical women's accomplishments through volunteering.

· Set up an information fair with displays featuring pictures and biographies of famous Canadian women and distribute pamphlets and other relevant material.

· Launch a creative writing or poster contest in your school, workplace or community on the theme of Women's History Month illustrating the various roles women have played as volunteers throughout Canadian history. Perhaps a local bookstore could offer a prize or a community paper could publish the winning essay/poster.

· Create your own Women's Wall of Fame! Cut a large piece of roll paper or fabric, hang it on a prominent wall, and provide a selection of colored markers. Invite people to honor a woman by writing her name and any pertinent facts and comments about her contributions. Encourage others to add their notes as well.

· Show a video on women and their accomplishments in history (suggested videos follow this article) and hold a discussion afterwards. It may be helpful to have the discussion moderated by a special resource person.

· Organize a walking tour of historic sites related to women's achievements in your community, for example, pioneer homes, grave sites, schoolhouses, museums, etc.

· Host a Women's History Month newsmaker breakfast, a brown bag lunch or a community pot-luck dinner with your colleagues, neighbours or friends and invite women from several generations to share their personal experiences.

· Request a resolution from your school or city council proclaiming October to be Women's History Month.

· Invite a guest speaker - perhaps a women's historian, a living pioneer or ask your local history society or archives for suggested speakers. Follow up with a discussion or question and answer period on how women's lives have changed throughout the history, and how their volunteer contributions have been recognized.

· Present a show, a concert or a play related to the theme of Women's History Month and donate the profits to a local organization working for women in your community.

· Talk with your mother, aunts and grandmothers about their lives as women. Capture these stories on video or audio tape or in writing. Share what you've gathered with others in your community through newsletters, historical societies, archives, etc.

· Organize a Women's History Month Party. Ask your guests to dress up retro (e.g., Charleston style, the 50s, etc.) or as a famous historical figure who was supportive of women's issues.

Suggested National Film Board Videos

PRAIRIE WOMEN (1987, 45 min)
Director: Barbara Evans
Producers: Caryl Brandt, Graydon McCrea and Tom Radford
During the early 1900s, women on the Canadian prairies looked for ways to overcome their isolation. Out of the resulting farm women's organizations grew a group of women possessing remarkable intellectual abilities, social and cultural awareness, and advanced world views. This film illustrates the struggles of these women to achieve a more just and humane society within the framework of the farm movement and in the wider social, political and economic milieus.

GREAT GRAND MOTHER (1975, 29 min)
Directors: Lorna Rasmussen and Anne Wheeler
Producers: Kathleen Shannon and John Taylor
An appreciation of the women who settled the prairies, beginning with the early immigration and ending with the victory of being the first women in Canada to receive the provincial vote. Recollections of women are complemented by a series of quotations drawn from letters, diaries, and newspapers of the day, which are spoken over re-enacted scenes and archival photographs.

The study of Women's History is most fascinating and interesting. I highly recommend it to our readers. The more we know about the past the better prepared we are, not only for our future, but for the future of generations of women to come. I can, without a doubt, say that the many years I spent developing and implementing policy relative to the various areas of women's issues have proven extremely rewarding and enlightening.
- Orysia Sushko

CALL FOR VOLUNTEERS (1941, 10 min)
Director: Radford Crawley
Producer: Graham McInnes
The story of the women of Winnipeg, who, by canning fruit for the troops, raising money for mobile canteens, working in children's clinics, and by a hundred other activities, showed how women could help, not only in the war effort, but also in laying sound foundations for the peace to follow.

V FOR VOLUNTEERS (1941, 21 min)
Director: Leslie McFarlane
Producer: Tom Daly
The film tells the story of how a suburban housewife found new purpose and satisfaction through voluntary part-time neighborhood work. Drawn into voluntary service rather unwillingly, Janet Miller eventually finds a regular place in welfare work through the Central Volunteer Bureau. This is the start of a growing interest in community affairs. She and her husband learn of the work of volunteers in areas not covered entirely by professional social workers or welfare agencies. They initiate a successful citizens' campaign to keep local youth centers open. (Also available in French, under the title Volontaires du service social)

Suggestions from Canadian Filmmakers Distribution Centre

A LETTER FROM VIOLET (1990, 5 min)
Filmmaker: Elaine Pain
This film is dedicated to the memory of Violet McNaughton, a Saskatchewan woman who was instrumental in women getting the vote in the province in 1916. Violet saw the vote as a tool towards social reform rather than the ultimate goal. She firmly believed in the equality of the sexes and the need for men and women to work together.

NOW THAT WE ARE PERSONS (1989, 10 min)
Filmmaker: Barbara Evans
Until 1929, Canadian women were told that they couldn't be Senators. Our Constitution, the British North American Act, (BNA) said that only "qualified persons" could be appointed. The government of the day understood that to mean men only. So, in 1927, five Alberta women challenged this definition of "persons", and on October 18, 1929, the British Privy Council, then the highest court of appeal in Canada, ruled that the word "persons" included both men and women.

The above information was exerpted from the Status of Women Web site: www.swc-cfc.gc.ca/whm/

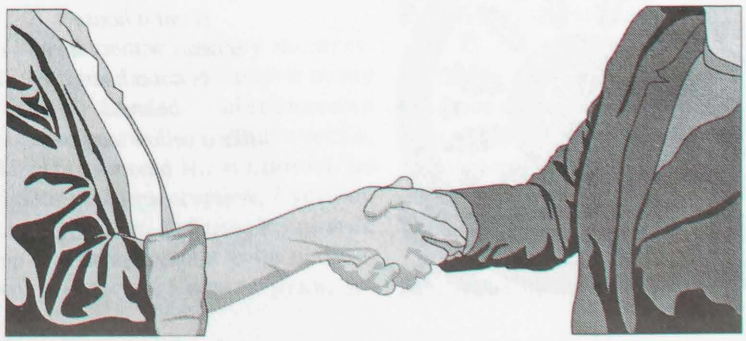

The following are excerpted from "Invincible Spirit - Art and Poetry of Ukrainian Women Political Prisoners inthe USSR" (Smoloskyp Publishers, 1977), which, as described in the book's preface, is truly "...an uncommon book, uncommon if only for the beauty so evident on its pages...". "...in this collection of poetic and artistic works of Ukrainian women who either until recently were or are still now political prisoners in Soviet labor camps you will find a manifestation of the Invincible Spirit of a nation." Some of the beautiful poetry is reprinted here, and I highly recommend seeking out this book for a full appreciation of the publishers' thoughtful selections of deeply moving poetry and full-colour embroidery art. - Oksana Sushko

To walk the edge of a precipice
'tis not an easy task
when bright stars
shine above your head
and the precipice beckons
into its depths

may everything in my surroundings
fade away fade away
for down into the depths
as stars often do
plummet I must

what of it if I fall
my road
was never one of
hesitation

O Chestnuts
burn candles
over me
O Lviv
don't weep
over my
star-crossed fate

Iryna Senyk

По краю урвища
нелегко йти
коли над головою
ясні зорі
і урвище зове
у свою глибину

хай все навколо
гасне гасне
мені углиб
зорею треба
впасти

що ж я впаду
Моя дорога
ніколи не била
ваганням

каштани
світіть наді мною
Свічки
Львове
не плач
над моїм
безталанням

Ірина Сеник

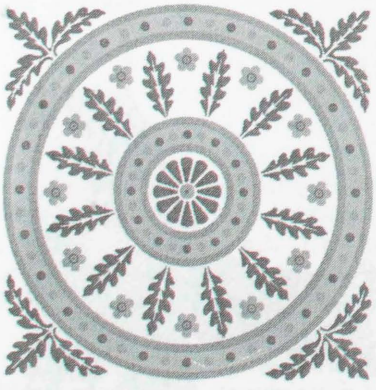

A house without flowers
is not a house
a heart without love
is not a heart
beloved
like a yellow sunflower
bloom
in my life

Iryna Senyk

Хата без квітки
не хата
серце без любови
не серце
коханий
соняхом жовтим
в моєму житті
зацвіти

Ірина Сеник

Spirituality

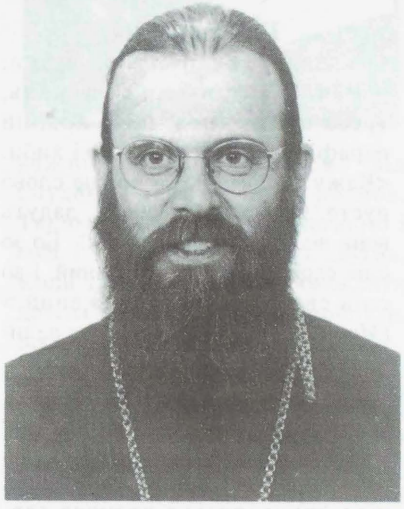

Rev. Bohdan Hladio
Hamilton, Ontario

Духовне оновлення в Парафії

Молитва і Мовчання

I. Молитва

Молитва -- це основне завдання кожного Християнина (Мт. 6). Молитва має два аспекти: Публічний аспект, що краще називається богопочитання, і приватний аспект, який ближче до того про яке Ісус Христос говорить в євангелії Св. Матвія.

Публічна Молитва включає недільні та святочні літургії, добове та річне кола богослужень, та <требні> служби -- хрещення, похорони, вінчання, тощо. Це формальне богопочитання має певний суспільний аспект -- ми це все виконуємо разом, звичайно з певною <парадою>, з призначенним ритуалом. Але неможливо щоб ми служили ці служби не молячись. Богопочитання або літургічна молитва є передусім спільною молитвою. Тоді, якщо літургічна молитва є <молитвою цілої Церкви > *par excellence*, нашим першим завданням будучи членами цієї церкви є -- бути присутніми. Я не можу спільно молитися з церквою якщо я сам не є разом з церквою. Це перший і найважливіший урок, урок що відноситься як і до духовного життя так і до робочого, чи шкільного, чи родинного, чи будь-якого іншого аспекту життя.

Щодо <Треби>: Молебні, Панахиди, Акафисти, Посвячення хат, тощо, дуже важливо щоб ми відчували себе не глядачами, але виконавцями данних священнодій. Священик має свою ролю, але і вірні мають свої ролі. Якщо ми тільки слухаємо, дивимось, думаємо <як довго це триває?> або іншими способами не беремо участь ми занедбуємо наше християнське завдання молитися.

Говорячись про спільну молитву, ми мусимо також звернути певну увагу справі відновлення літургічного благочестя. Памятаймо, що ми молимось не тільки розумом, серцем, і устами, але й руками, губами, колінами, тощо. Ми хрестимося; ми цілуємо ікони, хрести, і навіть руки; ми клякаємо, ми вчинимо доземні поклони. Всі ці акти виявляють нашу віру не менш від слів <Отче наш>. Але як часто ми бачимо, що люди занедбують ці важливі акти. Хрестячись, би думали що вони ганяють мухи. Цілувати хреста -- не дай Боже, бо хіба там якісь зарази! Поклони -- кожен дурак знає, що не можна бити поклони в лавках! Хай священик сам там б'є поклони!

Всі ці благочестиві звичаї виростали разом з Християнською вірою. Вони були прийняті через цілий християнський світ до часу Римського розколу, і ще зберігаються скрізь на християнському сході. Спровадження лавки і протестантську ментальність де-не-де <усунули> їх від щоденного життя і досвіду наших вірних. Відновлення літургічного благочестя-перенесення (не винесення) лавок щоби вірні мали нагоди робити поклони і церква виглядала як церква, а не театр; серйозне ставлення вірних (і духовенства!) до всіх літургічних ріхів, жестів, і так далі; традиційні знаки пошани до отців і один до одного (користування християнських привітів скрізь) би дуже помогло вкорінити <дух молитви> в наших церквах.

Приватна Молитва - в моїй кімнаті й в моїм серці, там, де ніхто не бачить - є фундаментом і особисто і суспільного духовного життя. <Увійди до своєї комірчини, зачини свої двері, і помолися>, каже Господь, і кожен християнин повинен мати правило молитви, що

благословляє духовний отець, і що ми виконуємо старанно кожного дня. Це правило молитви нормально включає і <формальні> і <неформальні> молитви. Формальні молитви так як <Отче Наш>, <Богоридице діво>, ранішні, вечірні, та інші молитви читаємо за певним порядком. Такі молитви всі члени церкви повинні знати і користуватися. Найголовніша молитва, очевидно, є <Отче наш>, бо сам Господь дав нам цю молитву. В цій молитві знаходимо зразок правдивого Християнського моління.

Неформальна молитва може включати так зв. <Ісусову молитву> - <Годподи, Ісусе Христе, Сину Божий, помилуй мене, грішного/грішну>. Традиційно ця молитва є частиною молитовним правилом, і так само можемо, і повинні, мати цю молитву в наших серцях постійно. Вона пригадує нам про Бога, про Його присутність, про наше відношення до Бога, і.т.п. В кінці кінців, ми є покликані завжди молитися, <молитися безперестанно> як Св. Павло нам пише.

Чому це важливе? Бо без конкретного відношення до Бога, без знання Бога (не знання про Бога, а пізнання самого Бога) наше літургічне життя не має жодного сенсу. Воно стане (в найкращому випадку) <естетичним переживанням>, або стане <гірким обов'язком>, але воно в жодному разі не може бути зустріччю з самим Богом. Без правдивого особистого молитовного життя, ніхто не може причинитися до корисного служіння Св. Літургії, або збагнути її ціль, її *raison d'etre*.

Додатково до молитви читання і навчання про Св. Письма мусять бути частиною нашого щоденного правила. Молитва - це наша духовна вправа, і читання Св. Письма, це наша зустріч з трейнером. Колись було, що в кожній хаті була біблія. Якщо нічого іншого не читали, читали біблію. Але нині читання біблії, зокрема між наших українських православних людей, дуже занедбане. Я особисто знаю людей, які знають на пам'ять поважні частини Шевченківського Кобзаря, але з біблії нічого б не могли переповісти (але це не значить, що вони не мають розв'язки для всіх церковних проблем, або не

В кінці кінців, ми є покликані завжди молитися, „молитися безперестанно„ як Св. Павло нам пише.

відчуваються кваліфіковані висловити думки та опінії щодо всіляких релігійних питань!). Я знаю людей, які мають великі книгозбірні, багато і широко читають, але ніколи не візьмуть до рук Святе Письмо. Таке відношення до Святого Письма не тільки не корисне, але й недопустиме для правдивого християнина.

Наостанку, ми всі маємо відложити певний час кожного дня для духовного читання: життя святих, писання отців, тощо. Сьогодні, дякувату Богу, є багато доброго православного духовного матеріалу що доступне для кожного члена церкви. Журнали, часописи, книги (і навіть <вебсайти> повинні ми всі користуватися кожного дня для своєї християнської саммосвічення.

Розклад <християнського дня> має включати ці три важливі аспекти: Молитва, читання Св. Письма, і духовне читання. Тільки коли ми будемо серйозно відноситися до цього особистого завдання ми будемо бачити певне покращання духовного рівня наших парафій.

II. Мовчання

Базікання; поширювання чутки; обмовлення других - на жаль, треба признатися, що в кожній парафії ми знаходимо такі хиби. <Кажу ж Вам, що за кожне слово пусте, яке скажуть люди, дадуть вони відповідь судного дня! Бо зо слів своїх будеш виправданий, і зо слів своїх будеш засуджений.> *(Мт. 12: 36-37)*. Обмова - це велика перешкода до вічного життя!

Обмовляти других людей - це подібне до духовного вбивства. Знаємо ми всі, що за такий гріх ціла християнська громада терпить. Але як часто ми чуємо, що люди відходять від наших громад, або стануть досмертними ворогами, через те, що інші <брати й сестри в Христі> їх обмовляли.

Знаємо, що в кожній сфері життя найбільш причиняється до сварки та роздорів пусті, неправдиві, образливі, і непомірковані слова. Але як боротися проти цього зла? Перш за все, я мушу бути певний, що все що я кажу, чи перекажу, є 100% правда. Коли я не певний, тоді не повиннин це говорити. <Постав, Господи, сторожу для уст моїх, і двері охорони для губ моїх>, співаємо кожної суботи на вечірні. Це не тільки Боже Слово, але і добра порада. Але скільки з наших вірних, які вважають себе <добрими християнами>, ніколи це не чують, або рідко виконують?

Хіба я не виконую такий гріх. Як я можу тоді причинитися до кращої ситуації в моїй парафії? Не менш

важливо здержуватися від слухання таких слів та розмов. Таким способом ми помагаємо і собі, і тим які обмовляють других. Коли тих, які люблять обмовляти других немають з ким розмовляти, проблема тоді щезне!

Критика

Подібна проблема появляється з людьми, які дуже люблять критикувати. Чи це консисторія, чи ієрархія, чи духовенство, чи парафіяльний заряд, чи молодь, чи старі, завжди щось не так. Легко критикувати - тяжко працювати. Часом люди не хочуть для церкви працювати через те, що як працюють для світських організацій получають подяки, а як для церкви тільки заробляють собі критику і зневагу.

Ціла духовна традиція Християнської Церкви свідчить про те, що кожен хто важає себе християнином мусить перш-за-все себе крити -кувати. Тоді, якщо хочу когось критикувати я мушу перше на себе дивитися, і розсудливо і чесно себе питати <чи я не такий самий>? <Чи я не роблю те саме>? і.т.п.

Для правдивого християнина допустима тільки така критика, що подана спокійно, з пошаною, з любов'ю та вдячністю тому/тій/тим які стараються чесно і віддано працювати для добра Божої Церкви.

Знаємо всі, що коли не говоримо багато тяжче нам попасти в біді. Коли забагато балакаєм, часом виробляємо собі певні <консеквенції>. Як мушу говорити, добре правило щодо наших слів може бути трикратне перевірення, а саме - <Чи це миле, або ласкаве? Чи це правда? Чи це потрібне?> Це не <християнське> правило, але якщо невірні так контролюють свої язики, тоді як ми можемо мати нижчий стандарт?

Загальний підсумок

Легко говорити - але говорення ніщо не поможе. Треба виконати Богом-дане завдання. Духовне оновлення парафії залежне тільки від нас. Особисто. Доки ми не будемо над собою працювати, і думати що хтось інший може <відновляти> чи <віджившляти> парафії ми будемо тільки причинюватися до гіршої проблеми, до розстроєння, до зневіри. Якщо починаємо важати себе проблемою, і над собою працювати, ми тоді будемо причинюватися до відновлення не тільки нашої особистої духовності, але до відновлення і парафії, і цілої Церкви.

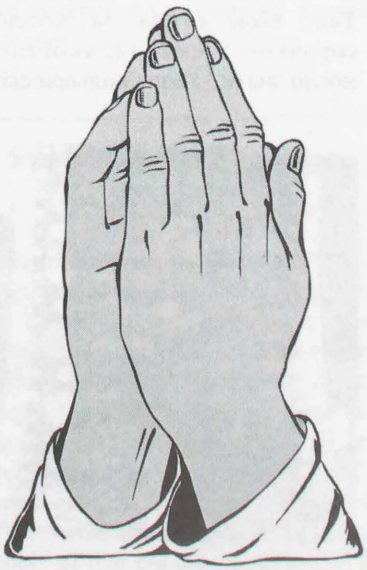

Quiet Comfort

I was sitting, torn by grief. Someone came and talked to me of God's dealings of why it happened, of hope beyond the grave. He talked constantly, he said things I knew were true. I was unmoved except to wish he'd go away. He finally did.

Another came and sat beside me. He just sat beside me for an hour and more, listened when I said something, answered briefly, prayed simply, left. I was moved. I was comforted. I hated to see him go.

- Joseph Bayly -

Український Музей Канади
Альбертійська філія

Неможливо перерахувати всіх експонатів Українських музеїв у Канаді. Більшість із них пройшли довгими дорогами переселенців з України багато років назад, багато було докуплено і подаровано пізніше, щоб доповнити колекції і ще більше збагатити їх. Протягом багатьох років дбайливі руки працівників музеїв бережуть неповторні рукотворні шедеври українського одягу та прикрас, писанок, ікон, живопису, книжок, предметів домашнього вжитку, скульптур та тканння. Маючи ці чудові колекції і у серці - неосяжну любов до всього рідного, українського, працівники музею щорічно тіщать нас неповторними виставками. Кожен раз - щось нове, ще не бачене, але кожен раз - вражаюче і незабутнє.

Два останні роки темами виставок було тканння. На першій такій виставці гостею була Carol Romanyk з Вінніпегу, котра привезла до нас свою багату колекцію на виставку-продаж. Ми мали нагоду зустрітися і познайомитися з пані Романик, полюбуватися чудовими витворами її рук. Колекція справила на всіх глибоке враження і майже кожен, хто побував на виставці, придбав собі або килимок, або взірчату сумочку, або майстерно оздоблену подушечку, або чудову картину, а дехто - пуховий шарф чи щось з одягу. Всі ще довго ділилися враженнями і спогадами. Я до цеї пори з великим задоволенням укриваю плечі тканим шарфом з пуху довгими зимовими вечорами і кожен раз він пригадує мені ті чудові дні виставки і гріє душу вплетеним поміж світлими нитками теплом рук майстрині.

Здавалося, що тяжко організувати через деякий час щось нове і так само вражаюче знов. Але настає день нової виставки і все повторюється спочатку. Наступною виставкою була виставка килимів. Зацвіли на стінах дивні квіти і кольорові орнаменти. Різного розміру і стиль, кольору і настрою, різних часів і різних майстринь, килими цвіли для нас, для нашої гордості та радості. Відкрив виставку відомий в Альберті професор факультету Українських Студій Альбертійського університету пан Горняткевич. Ще його батько писав про килими в книжці Ukrainian Arts.

Протягом 5-7 квітня цього року управа музею вирішила мати виставку сорочок. Пані Анастасія Сенів вибрала сорочки на виставку і підготувала вичерпну інформацію про кожну з них. Пані Надя Гиманик, голова музею, представила Світлану Семенко, випускницю історичного факультету Чернівецького Альбети, працюючи адміністративним асистентом відділу міжнародних відносин. В розповіді п-ні Світлани про сорочку були пов'язані в одне ціле всі основні моменти людського життя: загортали в сорочку новонароджене маля, шила сорочку коханому дівчина, вбиралися в сорочку до шлюбу, шили сорочки для кожної урочистої нагоди і для праці. Якось поіншому дивилидя ми на сорочки, коли залишали зал і йшли додому. Так, ніби стала за кожною сорочкою таємниця, якої ми не могли знати. Лише кольори світи-

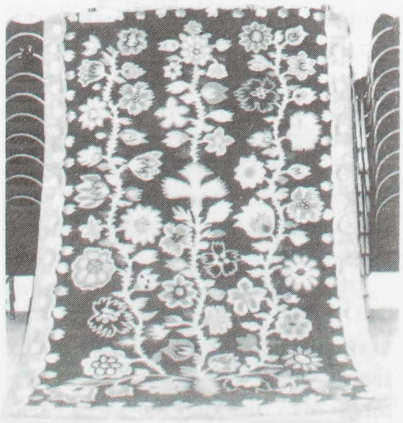

Carol Romanyk with one of her kylyms

лися - переливалися, даруючи кожному частину тієї непромовленої вголос таємниці.

Протягом цієї виставки Віра Михайляк вчила бажаючих плести гердани. Багато хто навчився техніці плетення, а далі залишилося підібрати узор або створити власний - загаптувати в дрібненькі пацьорки почуття дня, враження від зустрічі з коханим чи ясного росяного світанку.

Віта Город, студентка з України, яка навчається в Альбертійському Університеті, приготувала "Hands On" для молодшого відділу СУМК.

Очолювані Зеновією Гейдей Союзанки з відділів при церквах св. Андрея, св. Антонія, Св. Михаїла та Катедрі св. Івана в Едмонтоні підготували смачні перекуски протягом всіх трьох днів. Слава Мельник та Олена Гарасимів зустрічали гостей. Активно допомагали в організації і проведенні виставки голова Катедральної управи Павло Ґерек, його дружина Ірина Ґерек, Євген Топольницький, Анна

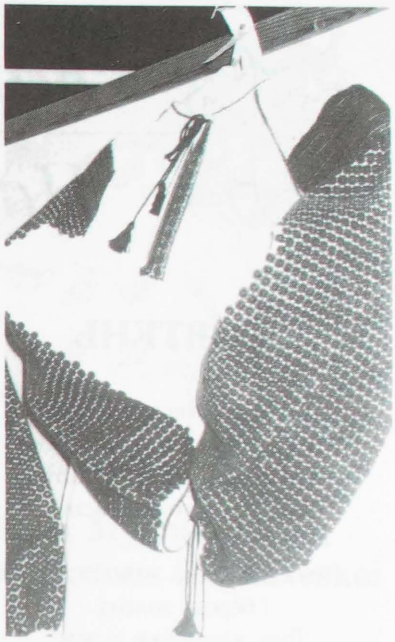

Семенко, Орест Гейдей, Джек Андруков та інші.

Закінчилася виставка по братерській каві в неділю, 7 квітня. Залишилися приємні спогади і чекання нових хвилюючих зустрічей на виставках нашого Музею. І хочеться сказати велике спасибі організаторам за цю приємність і за їх щиру працю.

Від імені Музею, Анастасія Сенів
Підготувала до друку, Наталя Грищів

Symbolism in Ukrainian Embroidery Art

Love of ornamentation is one of those singular national characteristics which the Ukrainian land, lying as it does within the sphere of Mediterranean culture, bequeathed to the Ukrainian people. Ornamentation was found on the remains of Neolithic structures, on prehistoric ceramics and metal artifacts. Along with the joy they found in the harmony of lines, the Ukrainian people of that era also experienced a religious awakening. And so into their ornamentation they entwined symbols of the sun and of good fortune, symbols which were the outward signs of their beliefs and which helped keep them from all evil.

This is how Ukrainian embroidery art came into being. An embroidered or weaved-in design served to decorate a shirt, a skirt, a tablecloth, a pillow... With the coming of Christianity the symbols of the sun and of good fortune lost their original connotations, but remained in Ukrainian ornamentation as witnesses of the past. Ornamentation art was enriched with the cross and other symbols of the Christian era. With the passing of time it was to fall under the sway of various art styles, with the Byzantine and the baroque leaving the deepest impressions.

- Lidia Burachynska -
Excerpted from "Invincible Spirit - Art and Poetry of Ukrainian Women Political Prisoners in the USSR" (Smoloskyp Publishers, 1977)

For Our Children
Нашим Дітям

ЖОВТЕНЬ

Подивись: на видноколі
мов змінилися ліси.
Хто це їх у жовтий колір
так барвисто покрасив?

Ось край річки жовті клени
і берези золоті.
Лиш ялиночки зелені
залишились в самоті.

І пишаються дерева
золотим своїм вбранням.
- Це якийсь маляр, напевно,
догодити хоче нам.

А маляр цей - місяць жовтень -
у відерцях чарівних
жовту фарбу перебовтав
і розбризкує по них.

Н. Забіла

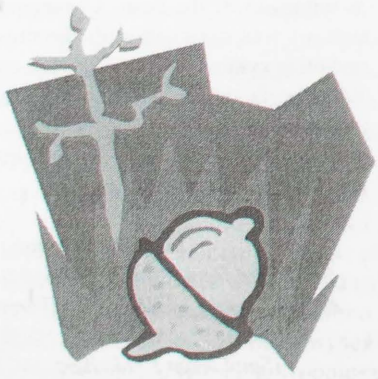

ЗОЛОТИЙ ДОЩИК

Вітрець, вийне, вітрець вийне,
Тонки берізку сколихне.
І дощик сиплется з берізки -
Летять листочки золоті,
Потоншають у неї кіски -
Були ж зелені і густі.
Не плач, берізко білокора,
Не плач за листям золотим!
Тебе сніжок укриє скоро
Біленьким килимом пухким.
І прозимуєш у теплі ти,
Побачиш літо уві сні,
Щоб знову стиха шелестіти
Зеленим листям навесні.

Галина Гриненко

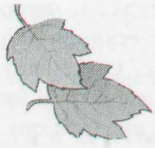

МОЛИТВА

Пошли нам, Боже
Маленьким дітям,
Щастя-здоров'я
На довгі літа.

Щоб виростали
Розумні й сильні,
Душею чисті
І серцем вільні.

Щоб нам світила
Зіронька долі,
Щоб ми не знали
Лиха ніколи.

К. Перелісна

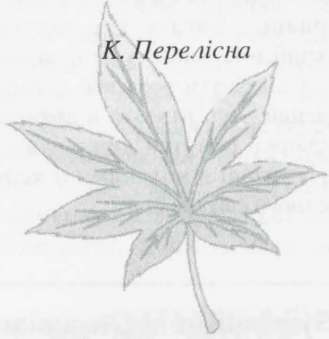

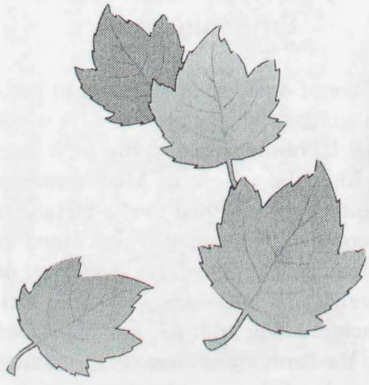

ОСІННІ КЛЕНИ

Стоять осінні клени
У барвах золотих
І дивляться на мене,
А я дивлюсь на них.
Ось, листячко упало ...
Нагнувсь я до листка:
Він жовтий і трипалий,
Мов лапка гусака.

Грицько Бойко

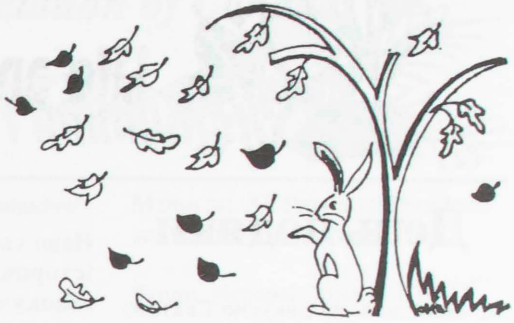

Слова Ніни Мудрик-Мриц
Мелодія Оксани Тарнавської

ОСІНЬ

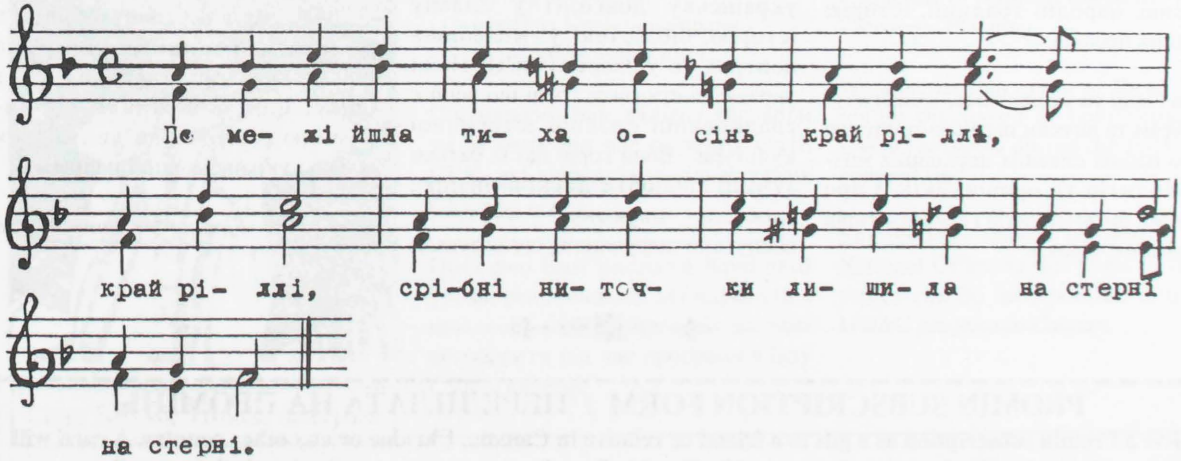

По межі йшла тиха осінь
По ріллі. (2 рази)

Срібні ниточки лишила
На стерні. (2 рази)

Прийшла осінь у садочок
Відпочить. (2 рази)

Стала яблучка на гілці
Рум'янить. (2 рази)

Пішла осінь погуляти
В темний ліс. (2 рази)

Стало листя золотіти
У беріз. (2 рази).

День подяки

Кожний день ми дякуємо Святому Господеві за Його дари та благословення і дякуємо що ми є спадковинцями славної древної культури. І що ми маємо нагоду передавати нашу тисячолітню культуру наших предків, будучим наслідникам. Ми горді й радіємо що наші батьки зуміли шанувати і розвивати усі Божі дари, -- мову, пісню, народні традиції, історію наших предків.

Ми горді та утішаємось, -- шануємо і дітям та внукам передаємо історію про наших славних церковних митрополитів та провідників, і про наших письменників і композиторів народної музики.

Наші сьогоднішні провідники та історики зуміли зібрати і задокументувати і передати до світової енцеклопдеії про славну українську історію і традиції. Наш великий обов'язок є: поширити по всіх наукових центрах по цілому світі про наші українські і історичні здобутки.

Будьмо горді, що світові науковці з великою похвалою приняли українську довголітну славну історію бібліотек у міськових центрах та університетах. Наші українські студенти горді що вони є спадковинці славної історичної культури. Вони горді що їх батьки зуміли побороти дискримінацію, здобули наукових вчителів, відшукали підручників, організували навчання рідної мови і пісні, у громадах. Вони переконували українське суспільство про важність та обов'язковість передати молодшому поколінню цінні традиції українського народу, і перебороти байдуже наставлення деяких представників у шкільній адміністрації.

Рівнож церковне життя мало вели ке значення у вихованню нашої молоді охороняло їх від винародовлення. Дуже великий вплив на розбудову і розбудження національної свідомости відіграли Рідна Школа, відтак клюби студентські, -- церковні та народні співучі хори, і українські танцювальні енсамблеї.

Вісник, Український Голос, Промінь, Жіночий Світ та інші популярні видання поширюють національну та церковну свідомість та мають великий вплив на українське суспільство. Та найкращим покажчиком у вихованню рідної мови являються батьки і українське шкільництво.

Галина Мельник-Марко

PROMIN SUBSCRIPTION FORM / ПЕРЕДПЛАТА НА ПРОМІНЬ

Give a Promin subscription as a gift to a friend or relative in Canada, Ukraine or any other country. A card will be enclosed acknowledging your gift. Use this form for a new or renewed subscription as well.

Gift _____ New Subscription _____ Renewed Subscription _____

Name _____

Address _____

City _____ Province _____ Country _____ Postal Code _____

If GIFT indicate from whom _____

Cheque or money order enclosed in the amount of $ _____ for _____ year(s) at $20 ($25) a year

Canada - $20 a year, Other countries - $25 a year - В Канаді - $20 на рік, В інших країнах - $25 на рік

PROMIN - BOX 57268, JACKSON STATION, HAMILTON, ONTARIO, CANADA L8P 4X1

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Ukrainian Women's Association of Canada

News from the UWAC National Office

* * *

Вісті з централі

Соня Бейзик, голова централі

Мемо до: Всіх голів Провінційних рад і Відділів СУК

Від: Крайової управи

Дата: 5 вересня 2002

В справі: Конференція СУК -- 12-14 липня 2002, Колегія св. Андрея, Вінніпеґ, Манітоба

Для Вашої інформації залучуємо звіт про теми, які були обговорені під час Конференції:
- Структура Крайової управи
- Стратегічне плянування

Пропонуємо Вам дальше обговорити ці теми під час окремих сесій СУК, які відбудуться підчас з'їздів СУС цієї осени.

Просимо Вам вислати Крайовій управі рекомендації, які виринуть з цих сесій, щоб ми могли їх дальше обговорити під час програми з'їзду СУК в Калгарі.

Memo to: All Provincial Presidents and Branch Presidents of UWAC

From: National Office of UWAC

Date: September 5, 2002

Re: UWAC Conference -- July 12-14, 2002, St. Andrew's College, Winnipeg, Manitoba

Enclosed please find a report on the topics covered at the Conference:
- Structure of National Executive
- Strategic Planning

We suggest that some of these topics be discussed at your separate UWAC sessions during the fall CYC conventions.

Suggestions should be sent to the National Office so that some of these topics can be incorporated into the UWAC program in Calgary.

Звіт про Конференцію СУК
12-14 липня, 2002 року
Вінніпеґ, Манітоба

I. Структура Крайової управи

1) Кожна провінція матиме провінційну екзекутиву

2) Кожна провінція матиме право номінувати 2 конвінерки до Крайової управи (крім в провінції де знаходиться Крайова управа). Разом повино бути 8 конвінерок. Кожна вибрана конвінерка очолюватиме одну з нижчеподаних функцій.

3) Функції конвінерок:
- Добродійний фонд
- Фонд ім. Наталії Кобринської
- Освіта
- Промінь
- Архіви
- Представник до КУК (також відповідатиме за всеканадські і міжнародні справи)
- Культура/Мистецтво
- Жіночі справи

4) Головна управа:
- голова
- 3-4 заступниці голови (одна з заступниць може бути провінційна голова)
- 2 секретарки

- скарбник
- архіви
- Контрольна комісія

II. Стратегічне плянування

Ціль сесії:
Оформити стратегію для Союзу Українок Канади, щоб уможливити СУК у збереженні, розвитку і навчанні української культурної спадщини і традицій.

Обговорені теми:
1) Історія СУК
- Підтвердження успіхів, невдач і визначних подій

2) Практична візія
- Як виглядатиме СУК за п'ять років?

3) Основні перешкоди
- Сучасні або майбутні перешкоди, які можуть загрожувати здійсненню візії

4) Стратегічний напрям
- Загальний стратегічний напрям СУК на наступні два-три роки для здійснення візії

5) Оцінка успіхів і пляну дії
- Намічення акцій потрібних для здійснення цих стратегій в наступному році

6) Вплив СУК на СУС
- Який вплив матиме візія і стратегічний плян СУК на майбутність СУС

Підсумки Сесії:
Кожна провінційна голова одержала копію підсумок сесії.

Report on UWAC Conference
July 12-14
Winnipeg, Manitoba

I. Structure of National Executive

1) Each province shall have a Provincial Executive

2) Each province will nominate 2 convenors to the National Executive (except the province where the National Executive is located). There should be a total of 8 convenors. Each of the convenors should be prepared to chair one of the convenorships listed below.

3) Convenorships shall be the following:
- Benevolent Fund
- Natalia Kobrynska Fund
- Education
- Promin
- Archives
- Representative to UCC (responsible for National and International Affairs)
- Cultural/Arts
- Women's Issues

4) Main Executive shall be comprised of:
- President
- 3-4 Vice Presidents (one of which could be the Provincial President)
- 2 Secretaries
- Treasurer
- Archives
- Audit Committee

II. Strategic Planning

Purpose of Workshop:

To develop a strategy that enables the Ukrainian Women's Association of Canada to facilitate the preservation, development and nurturing of the Ukrainian cultural heritage and traditions.

Topics Discussed:

1) History of UWAC
- Address accomplishments, setbacks, and notable events

2) Practical Vision
- What should UWAC look like in five years?

3) Underlying Obstacles
- Identify obstacles that are currently or have the potential to get in the way of the vision

4) Strategic Direction
- Identify the overall strategic directions that UWAC should take in the next two or three years to realize the shared vision

5) Measurable Accomplishments and Action Plans
- Identify the necessary actions that should be taken in the next year to implement these strategies

6) UWAC's effect on the Ukrainian Self-Reliance League
- How will the UWAC vision and strategy affect the overall future of the Ukrainian Self-Reliance League of Canada?

Meeting summary notes:

Each Provincial President has received copies of the summary notes.

Congratulations!... to **Mrs. Helen Raycheba**, for being chosen as one of 23 recipients of the 2002 Senior Achievement Award from the Ministry of Citizenship, Ontario Government. Mrs. Raycheba is an active and committed UWAC member of the Kniahynia Olha Branch in Toronto, Ontario.

На многії літа, Пані Райчиба!

60-літній Ювілей СУК Відділи ім. Лесі Українки, Ватерфорд, Онтаріо

Вже готові святкувти: 1 to r - Olga Macodanksi, Sophie Halyk, Rose Swidrovich, Ann Kondrat, Rose Halyk, Olga Andrushko

В неділю 30-го червня, 2002 р. СУК Відділ ім. Лесі Українки у Ватерфорд, Онтаріо святкував 60-літній ювілей, на якому відзначено членок за громадську активність і віддану працю у відділі за 60 і більше років.

При вході до церкви Рузя Свидорович вквітчала гостей і членок. Богослуження відбулося в храмі Св. Покрови, яку відслужив о. прот. Шайковський. Чудесно співав хор під проводом Галини Земеник. Підчас Богослуження присутні помолилися за спокій душ спочилих членок. Членки тримали свічки, а голова Оля Андрушко трумала схилений прапор СУК. Відслужено також панахиду в пам'ять Лесі Українки.

Церква була гарно прикрашена живими квітами. Після відправи присутні перейшли до церквоної залі на смачний обід і дальшу програму. Тут стіл для почесних членок був гарно прибраний, застелений вишитим обрусом та прикрашений чудовими квітами, які також явилися на всіх столах. Традиційний коровай з прикрасами спекла і подарувала голова відділу Оля Андрушко. Стіна за головним столом прикрашена написом 60 ліття, смолоскипом і портретом Лесі Українки.

За головнм столом заняли місця о. Шайковський, о. Тепієка, Орися Сушко - Редактор Променя і головна бесідниця, почесні членки Павліна Залуцька, Василина Старщук, Параска Щербан, Анна Кондрат, Рузя Галик і голова Оля Андрушко.

Голова відкрила свято та попросила отця Шайковського провести молитву. Опісля голова привітала всіх гостей, членок СУК, членів громади Св. Покрови і почесних членок свята. Зокрема привітала Орисю Сушко, яку уквітчала корсажом. П-ні Андрушко висловила радість із великого числа присутніх на святі. (Марія Блажейко, почесна членка була відсутня).

Програмою керувала секретарка відділу Рузя Галик. Перша точка програми була вшанування покійних членок, в пам'ять яких засвічено свічку на короваї і молитовно відспівано вічная пам'ять.

Історію відділу прочитала секретарка Анна Кондрат. В 1941-му році завдяки отцю і добр. Гикавий зорганізовано відділ у Ватерфорді. Ще між нами сьогодні

Lena Staraschuk receiving hramota from Olga Andrushko & Orysia Sushko

l to r: Lena Staraschuk, Pauline Sherban, Anna Kondrat

l to r: Rose Halyk, Orysia Sushko, Rev. Szajkowski, Olga Andrushko

Павліна Залуцька

є три членки із цього першого року, а саме: Павліна Залуцька, Параска Щербан і Василина Старащук. Всі членки відділу щиро працюють на всіх відтинках їхньої праці чи то відзначенням всіх національних і громадських свят чи в господарстві або при готування варенників і голубців на продаж.

Приступлено до вручення почесних грамот і корсаджів. Рузя Галик викликала імена і прочитала короткий життєпис заслужених членок. Орися Сушко уквітчала членок а Оля Андрушко вручила грамоти.

Головну доповідь виголосила Орися Сушко, яка в своїй промові підкреслила великі заслуги жіноцтва по відділах Союзу Українок Канади. Вона заохотила присутніх дальше працювати на церковно-громадському полі, зберігати Православну віру, культурну спадщину та традиції свого народу. Зокрема доповідачка висловила важливість постійної

Olga Andrushko and Rose Halyk presenting corsage to Orysia Sushko

Ювілейний торт

підтримки всіх церковних справ, підтримки нашої молоді та журналу Промінь.

Голова громади Св. Покрови, Петро Федченко у своїм привіті щирими словами признав важливу ролю яку жіноцтво виконує та побажав успіху в майбутньому. Слідували привіти із Ватерлю, Гамільтону, Брентфорду і Симко. Прочитано писемний привіт від Mayor Mrs. Kalemback "congratulating our women who work so hard to make our community a better place to live and raise a family."

На закінчення голова подякувала отцеві за молитви, молебень і панахиду та за щирий привіт. Дальше висловила щиру подяку п-ні Сушко за привіт і промову і за присутність на святі 60-ліття відділу та вручила їй дарунок. Рівнож висловила подяку всім гостям, делегатам і п-ні Анні Клайн за історію Лесі Українки, і за те що пригадала про наше церковне життя на фармах. Голова дальше подякувала секретарці Рузі Галик за підготовку ювілейної програми, бо ж це був її обов'язок, який вона вміло виконала.

З нагоди цього свята СУК відділ ім. Лесі Українки дарує $100.00 на Пресофий Фонд Променя, а $50.00 на організаційний фонд

Секретарка, Рузя Галик

Коровай, який пекла і подарувала Оля Андрушко

ADVERTISE IN *Promin*

Advertising rates for one year are:

business card	$150.00
1/4 page	$250.00
1/3 page (outer column)	$375.00
1/2 page	$500.00
full page	$900.00

Subscriptions and advertisements should be directed to the Promin address as provided on the inside cover.

Галя Щерблюк, Крайова Референтка Променя
Helen Scherbluk, National Promin Convenor

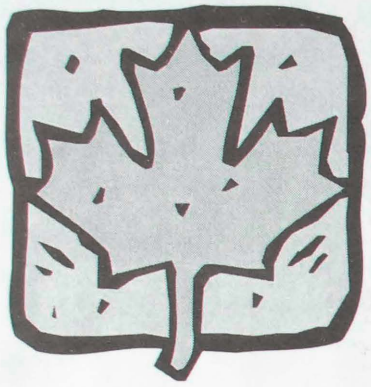

50th Anniversary of Ukrainian language broadcasting on Radio Canada International

Celebrations, including a reception and concert, marking the 50th anniversary of Ukrainian language broadcasting on Radio Canada International were held in Ottawa on September 26, 2002 in the gallery of the Museum of Civilization. National UCC President Eugene Czolij of Montreal, in the presence of Ukraine's Ambassador to Canada, Dr. Yuri Scherbak, and the Director of RCI, Mr. Jean Larin, brought greetings on behalf of the Ukrainian community of Canada. The full text of Mr. Czolij's remarks follows.

Monsieur Jean Larin, Directeur de Radio Canada International,

Your Excellency Dr. Yuri Scherbak, Ambassador of Ukraine in Canada,

Достойний п. Іване Чиж, голово Державного комітету інформаційної політики, телебачення і радіомовлення,

Достойний п. Вікторе Набруско, президенте Національної радіокомпанії України,

Ladies and gentlemen.

50 years ago, while western leaders where developing means by which to counter the Soviet threat to Western Europe, the Ukrainian nation lay under the boot of Stalinism, as part of the Soviet empire.

One of Canada's responses to these circumstances was to begin broadcasting on Radio Canada International programs in - among other languages - Ukrainian. Not only did this service pass on to Ukrainians living in Eastern Europe impartial current world news and analysis, but it also provided people, cut off from family and friends, glimpses into the cultural and organizational lives of Canada's Ukrainian community.

For the entire period of the Cold War, the RCI Ukrainian program played an important role in ensuring that Ukrainians knew what was happening in the world and, albeit absurdly, even in Ukraine, because of the strict censorship inflicted on the Soviet mass media there.

What did the RCI service mean for average Ukrainians? Some years ago, I remember speaking with Mr. Yaroslav Skrypnyk, who was an RCI Ukrainian service correspondent in Edmonton in the 1980s. He relates how, on one trip into Ukraine before its independence, he began talking with a cab driver, who upon hearing that he was driving a Ukrainian Canadian named Skrypnyk, said, "I know a Skrypnyk from Canada; I've heard him on the radio, on the Canadian radio!" Apparently, this cab driver listened, secretly of course, to the short wave radio late at night after his shift. The cabbie went on to say how much he had learned about Canada and multiculturalism from listening to Radio Canada International.

One of the great unknowns about sending information by short wave into countries suffering under dictatorships is that you can never really measure its full impact. But stories like the one I have just related indicate that RCI's impact was great and that average people came to know Canada better because of its work.

It is also inspiring that in light of the risks people took to listen to these forbidden broadcasts, the thirst for knowledge and truth among average people is such, that they nonetheless sought out information and contacts with the outside world.

I believe therefore that RCI's Ukrainian program and similar services played a role in the eventual fall of what Ronald Reagan used to call the "evil empire" and that is one great victory for democracy, which Canadians have always cherished and defended.

In the last ten years, after Ukraine's independence, the work of RCI's Ukrainian service has changed. No longer do its listeners turn to it as one of the only sources of accurate information. It does however, serve a vital purpose in portraying Canada to Ukrainians and in giving its listeners examples of civil society that continue to inspire and teach to this very day.

Canada has a special place in the hearts of Ukrainians, not only because of its sizable Ukrainian Canadian community, but also, to a large degree, as a result of the work of RCI in making the reality of Canada clear to people in Ukraine.

In a very revealing article, entitled "Ukraine needs your help", published on May 30, 2001 in the Globe and

Mail, Ukraine's former Prime Minister, Viktor Yuschenko, confirmed as follows this special relationship between Canada and Ukraine:

"... the experience of leading Western countries is invaluable for the young Ukrainian state. Today, more than ever, Ukraine needs assistance from countries that passed this stage of development a long time ago. Canada strikes us as a paragon. If we can understand the principles operating in Western democracies such as Canada, it can only help us build a democratic, market-oriented, independent Ukraine.

[...] our co-operative programs should grow in order to adapt the Canadian experience to Ukrainian realities."

Варта також згадати, що в 1995 р. Міжнародне Радіо Канади підписала угоду із київського радіослужбою, Міжнародним Радіо України, яка дає свої канали, щоб передачі Міжнародного Радіо Канади можна було слухати в Україні на місцевих станціях AM і FM. Така співпраця є очевидно дуже корисна для Канади та України та посилює особливе партнерство між обома країнами.

Користаю також з цеї нагоди, щоб поґратулювати всім керівникам і працівникам Міжнародного Радіо Канади за Вашу дуже цінну працю в продовж минулого пів століття. Рівно ж, бажаю Вам великих успіхів в будучності.

Au nom du Congrès des Ukrainiens Canadiens et de plus d'un million de Canadiens de descendance ukrainienne vivant au Canada, je félicite chaleureusement Radio Canada International à l'occasion de son 50e anniversaire de diffusion en langue ukrainienne et lui souhaite beaucoup de succès dans le futur. Le Congrès des Ukrainiens Canadiens apprécie grandement la contribution de Radio Canada International à la relation privilégiée entre le Canada et l'Ukraine. Nous appuyons Radio Canada International et sommes convaincus de son impact sur la scène internationale et notamment en Ukraine, ainsi que de son importance indéniable pour le Canada.

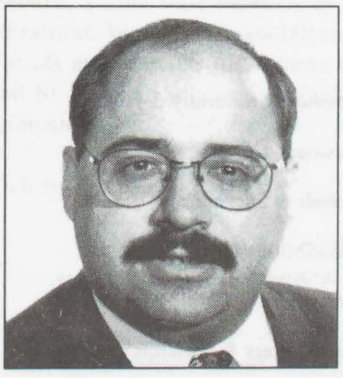

Ostap Skrypnyk appointed UCC National Executive Director

The Ukrainian Canadian Congress (UCC National) is pleased to announce that Mr. Ostap Skrypnyk was appointed UCC Executive Director, effective September 3, 2002.

In addition to more than 10 years of senior level administrative experience with the UCC - Saskatchewan Provincial Council at his current position as its Executive Director, Mr. Skrypnyk brings a wealth of experience having worked with a number of Ukrainian Canadian community organizations and educational institutions. Mr. Skrypnyk holds a B.A. in History and Political Science from the University of Alberta and has done graduate studies at the U of A and Harvard University. He has published in Canada and Ukraine in the national, local and community press and contributed articles for all three volumes of The Encyclopedia of Ukraine.

As Executive Director, Mr. Skrypnyk will be responsible for providing leadership in the development and implementation of relevant programs and services as set out by UCC's Board of Directors as well as liaison with the community, volunteers, provincial councils and branches, media, donors, government and other organizations.

The Ukrainian Canadian Congress (www.ucc.ca) represents the more than one million strong Ukrainian Canadian community before the people and Government of Canada, identifies and addresses the needs of the Ukrainian community in Canada, enhances Canada's socio-cultural fabric and strengthens Canada-Ukraine relations.

Ukrainian Canadian Congress
456 Main Street Winnipeg, Manitoba
R3B 1B6
Tel: (204) 942-4627
Fax: (204) 947-3882
E-mail: ucc@ucc.ca
www@ucc.ca

На Многії Літа, Гелен Мица!

Складаємо пожертву на Пресовий фонд Променя в сумі $100.00 з нагоди дня народження Гелен Мица.

Наша мама відсвяткувала 96-річча у серпні, 2002 р.

Бажаємо мамі і бабусі щастя, кріпкого здоров'я та сповнення всіх мрій і всіх ласк.
На многії літа!

Дочки Євгенія і Стефанія

Enclosing a donation to the Promin Press Fund in the amount of $100.00. I have recently celebrated 25 years membership with the Ukrainian Women's Association of Canada. As well my husband Mel and I are celebrated the 35th anniversary of our marriage on September 23, 2002. Thank you for all you great efforts with our Promin

With Christian love, **Mary Ann Pasichnuk**, Victoria BC

e-mail: athensptg@netaccess.on.ca

Reliability Since 1973

athens printing

Complete in House Service
From Creative Design to Final Product
Black on White to Full Colour Printing

- Business Stationery & Forms
- Business Cards
- Labels & Stickers
- Continuous Forms
- Brochures & Catalogues
- Newsletters & Booklets
- Invitations & Announcements
- Tickets of all Kinds
- Complete Bindery Services
- Desktop Publishing & Design

1480 Barton St. E., Hamilton, ON L8H 2W9
Tel: (905) 549-6719 Fax: (905) 549-7645

Please accept our donation in the amount of $25.00 as an everlasting wreath in memory of a very special person - **Sophia Wasylyshyn.**

May her memory be eternal!

Ethel and Irving Taylor
Ottawa ON

Forwarding $25.00 to the Promin Press Fund in memory of **Myrosia Decore,** a long time member of the Ukrainian Women's Association of Canada in Vegreville AB, Ottawa ON and St. John's Cathedral Branch in Edmonton AB.

Vichanya Pamyat!

Dobr. Natalie Kryschuk
Edmonton AB

У пам'ять покійної **Марії** кладу на її гріб свіжу китицю квітів у формі пожертви в сумі $50.00 на Промінь, який вона любила і чикала на нього з місяця на місяць. Покійна кохалася в квітах. Нехай ця пожертви буде її квітна пам'ять.

Вічна їй пам'ять!

З любов'ю в Христі Ісусі
о. Євген Стефанюк

As an everlasting wreath in memory of **Diana Kostiuk**, members of UWAC in Kelowna BC are donating $25.00 to the Promin Press Fund. Our sincere sympathy is extended to her family.

Вічна їй пам'ять!

Members of UWAC
Kelowna BC

Dobr. Natalia Flak

The members of the UWAC Lesia Ukrainka Branch (St. Elias Parish) in Edmonton AB were saddened to hear that **Dobr. Natalia Flak** passed away August 10, 2002 at the age of 93 1/2 years.

She was born to parents Fedor and Ahafia (Ferenc) on March 25, 1909 in the village of "Zymna Voda" in Ukraine, where her father worked on the railroad and was later transferred to the city of Ternopil.

Her mother died when she was 9 years old, and after a few years her father remarried resulting in the children having a step-mother with whom it was very difficult to live. In 1914 the first World War broke out causing her primary school education to be delayed until 1917.

On completion of her high school studies she worked for a while in a candy store and continued her education by taking appropriate courses which enabled her to secure a position in Dr. Bohdan Stachewich's law office in Ternopil. Here she met Ostap Flak, a young Theology student whom she married on September 12, 1935. In February of 1936 they joined the Orthodox Church in Ternopil and continued to live there.

Ostap's brother Mychaylo, himself a priest, encouraged him to continue his Theology studies As a result Ostap moved to Belgrade, Yugoslavia where he persued his vocation while Natalia remained in Ternopil. She joined him in Yugoslavia just before the outbreak of the Second World War.

In 1941 Germany attacked Yugoslavia and in September of 1944 they moved to Germany where they worked until the end of the war in 1945, after which they were moved to a camp in Kornberg.

Natalia became an active member of the Women's Association becoming director of a large children's *sadochok* in the camp.

They emigrated to Canada, specifi-

cally Toronto, in 1948 where they worked on a contract for one year to repay their travel costs to the Canadian government. Following the completion of their contract Dobr. was employed for a short while by Eatons. On January 2, 1950 Ostap was ordained into the Ukrainian Orthodox priesthood by Archbishop Mystyslaw, and his first parish was St. Volodymyr in Calgary, Alberta. Dobr. became an active member of the Ukrainian Women's Association looking after the Ukrainian and Sunday Schools. She was always ready to provide a helping hand wherever necessary.

Their son Borys was born in October of 1950 and in the fall of 1954 they were transferred to Dauphin, Manitoba. In 1956 they moved to Radway, Alberta where Natalia assisted as Cantor when required. She continued her membership in the UWAC and once again became involved in teaching Ukrainian and Sunday Schools and assisted where necessary. In September of 1961 Metropolitan Ilarian appointed Rev. Ostap to the newly organized Orthodox Parish of St. Elias in Edmonton, where they spent the next 28 years, dedicating their hard work for the benefit of the church and community.

Dobr. continued her activities in the UWAC, taught Ukrainian and Sunday School, prepared concerts with the children for Mother's Day, Taras Shevchenko commemoration and St. Nicholas Day. She organized a children's collection plate and every Sunday the young children would collect pennies, and over a few years they collected enough pennies to buy a beautiful chandelier, which hangs in the centre of the church. They had enough left to donate money towards the purchase of the Church bells. Dobr. Natalia served as UWAC's Cultural Convener for many years and was often elected as a delegate to conventions and conferences.

Dobr. always beautified the grounds around the church and their home wherever they lived, whether next to the Church or elsewhere. She planted beautiful flowers and took great care of them. We will always remember her for her love of flowers and children. In July of 1989 Rev. Ostap and Dobr. Natalia retired from their Church duties and moved to the Dnipro Senior's Home by St. John's Cathedral.

In May of 1999 the UWAC (Lesia Ukrainka Branch) of St. Elias celebrated its 40th anniversary. At this celebration Dobr Natalia was presented with a gold brooch and a certificate recognizing her 50 years of service and dedication to the UWAC. Her membership spanned 52 years, from 1950 to 2002. Rev. Ostap and Dobr. Natalia lived at the Dnipro Residence for a few years, and when her health started to deteriorate they moved to St. Michael's Nursing Home, where she lived with her husband Rev. Ostap until her final days. He was at her bedside in the hospital when she passed away.

She is survived by her husband Rev. Ostap, son Borys and wife Orysia and grandson Christopher. Prayer services were held August 14th and the Funeral on August 15th at St. John's Cathedral. His Eminence Archbishop John and Very Rev. Stefan Semotiuk officiated, assisted by Rev. Turzansky, Rev. Zmijiwski, Rev. Hupka, Rev. Kryschuk. The Cathedral Choir and Cantor Fedir Gatzaluk assisted. Internment was at St. Michael's Cemetery, followed by a memorial dinner held in the Church auditorium. According to the Ukrainian Orthodox tradition a 40 day Memorial Service was held for the late Dobr. Natalia on Sunday, September 22nd at St. John's Cathedral with Very Rev. Stefan Semotiuk and Rev. Petrouschak officiating, assisted by the Cathedral Choir.

May God grant Dobr. Natalia eternal life in his kingdom and may her memory remain with us forever.

Our sincere sympathy is extended to Rev. Ostap, son Borys and Orysia and grandson Christopher. Vichanya Pamyat!

The UWAC of St. Elias Parish are donating $100.00 to Promin in memory of Dobr. Natalia Flak as a living flower for her grave.

Anne Doskoch, Promin Convener
UWAC, Lesia Ukrainka Branch of St. Elias Church
Edmonton AB

Замість китицю квітів, дружини священиків міста Едмонтону скадають пожертву в сумі $180.00 на журнал Промінь в світлу й незабутню пам'ять нашої дорогої посестри блаженної пам'яті **Добродійки Наталі Фляк**. Вона упокоїлася в Бозі 10-го серпня, 2002 р. на 93-му році свого трудолюбивого життя.

Пропопресвітерові Остапові Флякові й його родині висловлюємо наше глибоке співчуття. Покійні посестрі нехай Канадська земля буде легкою, а пам'ять про неї нехай буде вічна між нами.

Добр. Надія Крищук
Добр. Стефанія Юрківська
Добр. Маруся Василів
Добр. Лорейн Амбровзій
Добр. Маруся Лакуста
Добр. Марія Хомяк
Добр. Надія Стус
Добр. Катя Ямнюк
Добр. Діяна Семотюк
Добр. Беті Савченко

Добр. Маруся Гупка
Добр. Анна Змійвська
Добр Зіня Туржанська
Добр. Оля Подтепа

The enclosed donation of $20.00 to the Promin Press Fund is in memory of the late **Effie Gregory**, beloved wife of William Gregory, mother and grandmother and a faithful member of the Ukrainian Women's Association of Canada. We express our sympathy to her family.

Eternal memory!

William and Pauline Semenuik and daughter Zennovia Duch

Enclosing a donation of $25.00 to the Promin Press Fund as an everlasting wreath in memory of **Vicky Miskew Hughes** who recently passed away in Edmonton AB. Victoria was a dear friend from childhool days in Edmonton and will be sadly missed by all who knew her.

Eternal Memory!

Halia Lypka
Hamilton ON

З приводу упокоєння **бл. пам. Протопресвітера Петра Бублика** висловлюємо глибоке співчуття дружині, добр. Катерині, члена Редакційної Колегії Променя і бувшого члена Центральної Управи СУК. Нехай Милосердний Господь Бог оселить душу спочилого о. Петра в оселях праведних, а канадська земля нехай буде йому легкою. Вічна йому пам'ять!

За Централю
Союзу Українок Канади
Соня Бейзик, голова
За Редакцію Променя
Орися Сушко, головний редактор

How Our End Will Be

St. Thomas

Jesus said: I will give you what eye has not seen and what ear has not heard and what hand has not touched and (what) has not arisen in the heart of man. The disciples said to Jesus: Tell us how our end will be. Jesus said: Have you then discovered the beginning so that you inquire about the end? For where the beginning is, there shall be the end. Blessed is he who shall stand at the beginning, and he shall know the end and he shall not taste death. Jesus said: Blessed is he who was before he came into being.

O Lord, thou has searched me and known me.

Thou knowest my downsitting and mine uprising, thou understandest my thought afar off.

Thou compassest my path and my lying down, and art acquainted with all my ways.

For there is not a word in my tongue, but, lo, O Lord, thou knowest it altogether.

Thou has beset me behind and before, and laid thine hand upon me.

Such knowledge is too wonderful for me; it is high, I cannot attain unto it.

Whither shall I go from they spirit? or whither shall I flee from thy presence?

If I ascent up into heaven, thou art there; if I make my bed in hell, behold, thou art there.

If I take the wings of the morning, and dwell in the uttermost parts of the sea;

Even there shall thy hand lead me, and thy right hand shall hold me.

If I say, Surely the darkness shall cover me; even the night shall be light about me.

Yea, the darkness hideth not from thee; but the night shineth as the day; the darkness and the light are both alike to thee.

Psalm 139:1-12

AUTUMN RECIPES

PORK CHOPS WITH PINK PEARS

Cranberries and poached pears with pork chops is a delightful combination of flavours. Poach the pears as the pork chops cook. Be sure to trim all visible fat from the chops.

4 loin pork chops
1/3 cup chicken stock
1/4 cup maple syrup
Salt and pepper
1 tsp cornstarch
Pears in Wine (recipe below)
1/2 cup cranberries, fresh or frozen (optional)

In lightly greased skillet, cook pork over medium-high heat for 2 to 3 minutes per side or until lightly browned. Add stock and maple syrup; cook, partially covered, over low heat for 12 to 15 minutes or until chops are cooked through (no longer pink in centre when cut). Season with salt and pepper to taste.

Remove chops to serving platter; keep warm. Return skillet to medium-high heat; bring pan juices to boil. Dissolve cornstarch in 2 tbsp cold water. Add to skillet and cook, stirring, for 2 minutes or until thickened.

Using slotted spoon, transfer pears from Pears in Wine to skillet; add cranberries (if using) and cook for 3 minutes or until cranberries are tender and pears are heated through. Arrange around chops; spoon sauce over. Makes 4 servings.

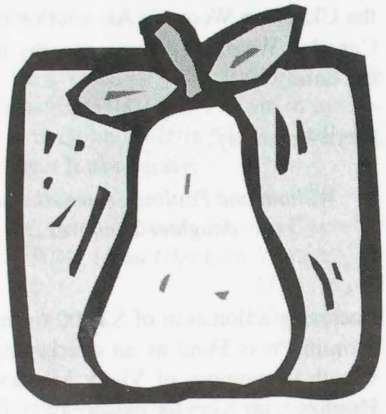

PEARS IN WINE

2 firm pears, peeled
3/4 cup red wine
1/4 cup granulated sugar
1 stick cinnamon
3 whole cloves
1 strip lemon rind
Red food colouring (optional)

Halve pears and remove cores. Place in saucepan; add wine, sugar, cinnamon, cloves and lemon rind. Bring to boil; reduce heat and simmer, covered, for 10 to 15 minutes or just until pears are tender. Add a few drops of food colouring (if using). Cover and set aside while preparing chops.

Microwave Directions: In shallow dish, mix together wine, sugar, cinnamon, cloves and lemon rind. Microwave, covered, at high for 1 to 2 minutes or until boiling. Add halved and cored pears. Microwave at high for 4 to 5 minutes or until pears are tender, turning and rearranging pears once. Cover and let stand while preparing chops.

From The Canadian Living Rush-Hour Cookbook, by Margaret Fraser and the food writers of Canadian Living Magazine (Telemedia Publishing Inc. and The Madison Press Limited, 1989)

РІЗДВ'ЯНІ ПОЗОРОВЛЕННЯ

Просимо подати нам Ваше Різдв'яне поздоровлення не пізніше як до 5-го грудня, 2002 р.

CHRISTMAS GREETINGS

Please submit your Christmas Greetings by December 5, 2002

Supporters - $35 Donors - $60

40th ANNIVERSARY DONATIONS

The donations listed in this section include all those received from August 15 to September 30, 2002.
The Editorial Board gratefully acknowledges the generous donations in support of Promin.

$100.00
UWAC Lesia Ukrainka Br., Waterford ON
Mary Ann Pasichnuk, Victora BC
Ukrainian Museum of Canada UWAC, Alberta Branch

$75.00
UWAC Branch, Calgary AB
Olga Kuzyk, Amherstburg ON

$20.00
Olga Sametz, Ottawa ON

$18.00
Emelia Samcoe, Winnipeg MB

$10.00
Ivonne Ivanochko, Toronto ON
Irene Pushkar, Scotland ON
Anastasia Revko, Montreal QC
Maria Chernezky, Calgary AB
Pauline Merko, Gilbert Plains AB
Joanna Janis, Edmonton AB
Doris Sturby, Sudbury ON
Adele Martyn, Sudbury ON

$5.00
Doris Maleschuk, Calgary AB

Задня обкладинка/Back cover:

SPECIMEN EMBROIDERIES OF THE PEASANT HOME INDUSTRY IN BUCOVINA
UWAC Eastern Executive
1974
ВЗОРИ ВИШИВОК ДОМАШНОГО ПРОМИСЛУ НА БУКОВИНІ
СУК Східня Екзекутива
1974 р.

PETERS, BROWN

CHARTERED ACCOUNTANTS

- Accounting and Auditing
- Corporate and Personal Tax
- Estate and Trusts

Advising small business since 1917

WILLIAM P. MUCHICHKA, B.A., C.A.
703 Evans Avenue Suite 100, Etobicoke, Ontario, M9C 5E9
Tel: (416) 621-3313 Fax: (416) 621-3323

УКРАЇНСЬКА КАНАДСЬКА ФУНДАЦІЯ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
UKRAINIAN CANADIAN FOUNDATION OF TARAS SHEVCHENKO

Let's ensure our future!

☞ Providing grants to promote the development of Ukrainian Canadian arts, education, literature and language since 1963. Over $4 million awarded.

☞ Receives financial support from the community it serves. All contributions used to increase the capital fund. Grants are awarded from the interest.

☞ Inquire about living bequests and designated funds.

☞ Perpetual recognition given to all contributors.

For more information contact:
Shevchenko Foundation
456 Main Street
Winnipeg, MB R3B 1B6
Tel. 204-942-4627
Fax 204-947-3882

Запевнімо нашу будучність!

MRS KATE HAWRYSH
13703 BUENA VISTA RD
EDMONTON AB
T5R 5R5

1-Oct-2003